

AKTIVITETER

Kull - grupp

Arbetsättet Kull och häftet är utarbetat av
Eva Fasten - specialpedagog
Rakel Sköldulf - specialpedagog
Gunilla Holm Persson - habiliteringsbarnskötare
Barn och ungdomshabiliteringen

KULL - GRUPP

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3. Bakgrund

4. Av och påklädning

5. Samling

6. Samspel och kommunikation

7. Affärslek

8. Bygga koja

9. Bygga med lego/duplo

10. Docklek

11. Spela spel/aktivitet vid bordet

12. Litteraturlista

BAKGRUND

Barn utvecklas och lär sig nya saker genom att leka, imitera andra och genom sin nyfikenhet. En inläring sker hela tiden. Att kunna leka är viktigt för självkänslan och relationen till jämnåriga. Det har också stor betydelse för kommunikationsutveckling, social utveckling, intellektuell utveckling och fysisk/motorisk utveckling. Leken följer barnets utveckling och börjar med övningslek, låtsaslek, rollek, social lek, fri lek, regellek, rörelselek och sport och idrott.

Det finns tre lekregler som ofta nämns som grunden för att kunna leka tillsammans med andra.

Det är samförstånd, ömsesidighet och turtagning.

En funktionsnedsättning försvårar ofta lekinläringen, p.g.a. brister i imitation och social förmåga, kommunikation, motorik, minne, koncentration, och uppmärksamhet. Barn med funktionsnedsättning kan därför få svårt att delta i leken på samma villkor som andra.

Genom att planera, anpassa, och strukturera kan vi minimera svårigheterna så att varje aktivitetstillfälle blir en möjlighet för alla barn att utvecklas och lära utifrån sina förutsättningar och förmågor.

I detta häfte beskriver vi vanliga lekar/aktiviteter och hur vi som vuxna kan tänka för att hjälpa barnet att delta utifrån sina förutsättningar.

Aktiviteterna har använts i samband med Kullgrupp och vi har valt att beskriva dem under tre viktiga rubriker

- **Identitet och självkänsla.**

I leken utvecklas den egna personen. Man lär sig att fantisera och låtsas för att så småningom förstå sin egen roll i leken. Genom att se sina förmågor och styrkor, upptäcka sina intressen och se ev. svagheter får man en bild av sig själv och förstår att det här är JAG

- **Samspel, kommunikation och sociala färdigheter**

För att man ska förstå och fungera i sociala relationer behöver man kunna sociala färdigheter och hitta ett sätt att kommunicera med andra. I leken tränas inlevelse och medkänsla. Hur påverkas andra av det jag gör, kan andra förstå mig, vad är ok, hur gör andra? Man blir medveten om sina och andras känslor och hur man ska handskas med dem och man ges en möjlighet att förstå.

- **Uppmärksamhet och koncentration.**

I leken får man möjlighet att upptäcka, undersöka och experimentera inom många olika områden. Det ger mycket kunskap som man har stor användning av. Genom att reflektera och resonera, prova olika lösningar och fortsätta att utforska lär man sig nya saker hela tiden t.ex. om hur kroppen fungerar, rumsuppfattning och många olika begrepp.

Vad behövs hos barnet för att underlätta inläring och för att befästa den nya kunskapen?

- Att barnet känner igen och vill göra flera gånger.

Gör samma lek/aktivitet många gånger. Ett litet barn lär in nya färdigheter genom att upprepa och upprepa. Genom att använda miljöer som barnet är i varje dag blir det naturligt och många tillfällen till inläring.

- Att barnet tycker att det roligt och blir nyfiken och motiverad att vara med.

Hitta lek/aktivitet som bygger på barnets intressen och är på rätt utvecklingsnivå för att man ska förstå och kunna delta. När man lyckas växer man som person och då blir man nyfiken på att lära mer. Det är roligt!

- Att barnet förstår och ser någon vits med det man gör.

Ge mycket feedback genom att förstärka, förtydliga, beskriva, benämna och berömma det som görs i aktiviteten. Den vuxne hjälper barnet att reflektera och förstå! Vad hände, hur gjorde jag, hur gick det, vad bra det blev! vad kan jag göra annorlunda? Barnet kanske själv kan hitta nya lösningar.

När man kan delta, vara med och påverka och när man lyckas. Då utvecklas man!

Vad behövs hos omgivningen för att underlätta barnets möjlighet till inläring?

Planera och gör anpassningar utifrån hur barnet fungerar gällande

- samspel och kommunikation t.ex. finns rätt hjälpmedel, är samspelepartners nära och förstår
- motorisk förmåga t.ex. stabilitet och balans
- miljön t.ex. lugn miljö utan störande intryck gällande syn och hörsel

KULL - GRUPP

AV OCH PÅKLÄDNING

Av och påklädning är en aktivitet som vi gör flera gånger varje dag. Vid varje tillfälle ges möjlighet till samspel, kommunikation, delaktighet och att stärka kroppsuppfattningen.

Det börjar på skötbordet när den vuxna finns nära och kan se att barnet är med på det som ska göras. Man beskriver, benämner och förstärker upplevelsen av varje kroppsdel och hur man ska göra för att t.ex. få in armen i tröjan eller foten i byxorna.

Allt är en början på det som senare byggs på med att barnet blir mer och mer delaktigt och vill prova själv.

Samspelet fortsätter när man sitter framför barnet, när man beskriver och ger feedback på det barnet gör och hjälper till att hitta lösningar. Och till slut lyckas det!

En del barn har inte förmågor för att klara sin av och påklädning själva men det betyder inte att man behöver missa detta tillfälle till inläring, samspel och delaktighet.

Vi kan underlätta genom att t.ex.

- anpassa i miljön och skapa en lugn plats utan störande inslag där kläderna finns nära
- hitta ett sittande där barnet har störst möjlighet att vara delaktig och där man får till ett bra samspel
- strukturera t.ex. vad ska man börja med, vad tar man sen, med hjälp av att t.ex. lägga kläderna i rätt ordning och använda bilder/schema
- anpassa kläderna t.ex. markera öppningar, något greppvänligt på dragkedjan
- låt det få ta tid

Att vara delaktig betyder inte att man ska göra allt själv utan:

- att man får vara med i sin takt utifrån sina förutsättningar och förmågor
- att man hinner med för att uppfatta och förstå vad som händer
- att man blir lyssnad på och får möjlighet att påverka
- att man får möjlighet att uppleva varje kroppsdel och rörelse för sig och på så sätt lära sig många saker om sin kropp
- att man får prova själv och kanske guidas in i en rörelse man inte lärt sig än
- att man får känna att man varit med på sitt sätt när man ser att handen eller foten sticker fram!

Då är man delaktig!

KULL - GRUPP

SAMLING

På förskolan är det vanligt att man någon gång under dagen har en samling. Den kan användas på många olika sätt och ha olika syften. Det kan t.ex. vara för att:

- **utveckla gruppkänslan** genom att hela gruppen träffas. Alla är viktiga och har en plats i gruppen och den egna personen tydliggörs.
- **lära sociala färdigheter** - sitta tillsammans, lyssna, vänta på sin tur
- **samspela och kommunicera** - lyssna och berätta för varandra
- **ge information**, vara en start på dagen och en möjlighet att tydliggöra vad som ska hända. Den information man ger ska vara förståelig för alla, använd t.ex. tecken, konkreta föremål, bilder

För att samlingen ska bli meningsfull för alla utformas den utifrån kunskap om varje barns förmåga att förstå, vara aktiv och delaktig. Hur behöver man anpassa i samspel och kommunikation, i miljön, med hjälpmedel, och kognitivt för att det ska bli motiverande, utvecklande och framförallt roligt för alla!

I samlingen utvecklas:

Identitet och självkänsla

Alla har en bestämd plats som är lätt att hitta där man sitter bra, ser och hör bra och där man syns. Alla blir sedda även om man är borta den dagen. Jag är viktig!

I samlingen ska alla bli uppmärksammade och ges förutsättningar till att kunna uttrycka sig och bli förstådda.

Gruppkänslan utvecklas när man träffas, hälsar på varandra och gör något roligt och meningsfullt tillsammans.

Samspel, kommunikation och sociala färdigheter

I samlingen får man lära sig att vänta på sin tur, att lyssna, härma och se hur andra gör.

Genom att anpassa innehållet så det blir intressant och motiverande för alla, kan man möta varje barn på den nivå de befinner sig. Då kan man lära sig nya färdigheter och det sociala samspelet utvecklas.

Med ett lockande innehåll inspireras barnen till att vilja kommunicera och berätta för varandra. Alla som är med ska kunna förstå, själva kunna uttrycka sig och se vinsten med att andra förstår vad jag har att säga. Med gott om tid och hjälpmedel (t.ex. tecken, bilder, pratapparat) ger man varje barn möjlighet att uttrycka sig, berätta och vara aktiva på samlingen, utifrån sina förutsättningar.

Genom att upprepa samma innehåll flera gånger skapar man igenkänning, förväntan och trygghet i att veta vad som ska hända.

Det lockar till att ta initiativ och skapa delaktighet.

Uppmärksamhet och koncentration

När innehållet i samlingen är intressant och spännande och planerad utifrån varje barns individuella förmåga ökar koncentration och uppmärksamhet. Barnen blir motiverade och lockas till samspel och delaktighet.

En fokuserad, följsam ledare med närhet till gruppen och en lugn miljö utan störande intryck hjälper barnen att hålla fokus på innehållet i samlingen.

SAMSPEL OCH KOMMUNIKATION

Kommunikation uppstår i samspel mellan människor. Man överför ett budskap mellan två personer eller flera. Någon uppfångar budskapet, tolkar, reagerar och svarar och kommunikation har uppstått.

Samspel börjar man öva i stort sett så fort man föds.

Långt innan språket kommer gör man sig förstådd med ögonkast, ansiktsuttryck, kroppsuttryck, ljud och olika rörelser. Det verbala språket kommer som en förlängning av redan existerande språk.

Det är alltid viktigt med en lyhörd omgivning! Vuxna som kan uppmärksamma den icke verbala kommunikationen, uppmuntra och förstärka gester och kroppsuttryck och lära ut nya färdigheter.

När man får svar på sitt agerande, blir förstådd och bekräftad kan det uppstå en medveten kommunikation.

Barn med funktionsnedsättning kan ibland ha svårt att få omgivningen att uppfatta försök till kommunikation p.g.a. att signalerna är svaga och otydliga och att den man vill kommunicera med inte är uppmärksam eller har för bråttom. För att ge barn bästa möjliga förutsättningar till samspel behöver man se till faktorer hos barnet, kamrater, vuxna, aktiviteten och den fysiska miljön

Lek innebär möjlighet att utveckla imitation och turtagning som är grunder för samspel och kommunikation. Om man som vuxen blir bra på att uppfatta, stötta och delta i barnets lek har man goda förutsättningar att stimulera barnets kommunikation.

Exempel på lekar som stärker samspel och kommunikation. Börja enkelt för att sedan utveckla och öka svårighetsgraden i takt med barnet. Använd hjälpmedel som underlättar för barnet att kunna uttrycka sig t.ex. bilder, aktivitetskartor, tecken

- Tittut/gömma lekar.
- Kurragömma
- Härma och imitera - härma ljud, gör olika ljudkedjor, använd kroppen - klappa, stampa, spela på instrument, bubbla i vatten, rörelselekar, härma miner, följa John
- Hunden och benet
- Rollekar, situationer i vardagen som barnet känner igen
- Sagor med figurer, böcker och bilder
- Upprepningslekar En återkommande aktivitet utan större förändringar. Barnet känner igen vad som ska hända - blir trygg och säker och vågar mer. Det lockar till ökad delaktighet och att vilja ta initiativ.
- Tur tagningslekar, min tur - din tur, ge och ta lek
- Sång och ramsor
- Kims lek, memory, lotto
- Samling

KULL - GRUPP

AFFÄRSLEK

För att leken ska bli lustfylld och utvecklande planeras leken utifrån var barnet befinner sig i utvecklingen av de sociala lekreglerna - turtagning, samförstånd och ömsesidighet. Den första affärsleken behöver inte vara en "riktig affär". Barnet experimenterar med det man sett och varit med om i verkligheten och bilden av affären finns i barnets huvud. Man behöver inga saker utan leken är på låtsas och det man tränar är fantasi, turtagning och samspel. Man handlar på låtsas och ingen står i "affären"

Sen lägger man till en roll. Vem ska stå i affären? Först jag sen du. Man får träna på att lyssna, vänta och prata. Man kan leka med låtsasvaror och låtsasbetalning ganska länge.

När rolleken utvecklas utvidgas också affärsleken med "riktiga" saker som man kan handla. Den vuxna som är med i leken kan bedöma när man bygger ut leken. Man bestämmer tillsammans och ser till att barnet är delaktigt i förberedelserna. Hur ska det se ut, vad behövs, vad ska man ha sakerna till? Vilken roll vill man ha? Vilken roll ska andra ha? Använd bilder, tecken, aktivitetskartor och föremål. Förbered och anpassa utifrån barnets förmågor och hitta tydlig början, innehåll och slut på aktiviteten.

I affärsleken utvecklas

Identitet och självkänsla.

Affärsleken kan vara en egen lek men också en del i en annan rollek. Alla har en roll och barnet får känna att man är viktig. Leken utvecklas tillsammans och lockar till att man blir nyfiken på varandra. Man byter av varandra, alla får handla/alla får jobba i affären, alla får prata och alla blir lyssnade på. Alla är viktiga.

Samspel, kommunikation och sociala färdigheter

Stå i kö, vänta på sin tur, vänta in en kompis bli nyfiken på vad andra handlar.

Lär sig färdigheter när man "jobbar" i affären:

Titta - vänta - lyssna - utföra och svara - säga varsågod

Lär sig färdigheter när man handlar:

Titta - prata - vänta - lyssna - säga tack

Återberätta för någon vad man handlat

Uppmärksamhet och koncentration

Tala om vad man ska handla innan man går till affären. Planera och kanske ta en instruktion om att handla till någon annan.

Tala om vad man ska ha när man kommer till affären. Komma ihåg.

Det gäller att inte tappa bort sig även om man ser något annat.

Använda det man handlat till det man hade tänkt sig. Hålla kvar.

KULL - GRUPP

BYGGA KOJA

Att bygga koja är något som dom flesta barn tycker om där man med fantasins hjälp kan motivera barnet till att lära sig många olika saker. Resultatet blir olika beroende på vilka erfarenheter man har sedan tidigare.

Kojan för det lilla barnet är något man täcker över eller kryper under för att sedan bli något man bygger upp. Först bara med en kant som markerar var man är ute och var man är inne. Sedan utvecklas kojbygget med kuddar som läggs bredvid varandra för att sen läggas ovanpå till en hög vägg. Dörren blir en öppning mellan kuddarna. Med fantasins hjälp ser man sedan om behovet finns av tak och ett golv.

I kojleken kan man träna många saker som begrepp - stor/lite, tung/lätt, färg, form, motorik, kroppsuppfattning och rumsuppfattning.

I kojleken utvecklas:

Identitet och självkänslan

Att bygga något tillsammans och hjälpa varandra stärker självkänslan, ”jag behövs för att det ska fungera”! Leken anpassas så att det är lagom svårt och tar lagom lång tid utifrån barnets förmågor. Det färdiga resultatet och feedback från andra ger bekräftelse på att det är klart och att man lyckats. ”Jag kan”!

Samspel, kommunikation och sociala färdigheter

I kojleken kan man planera och bestämma tillsammans och visa på vinsten med att göra något tillsammans och att samarbeta t.ex. det är bra att vara flera om man ska orka bära.

Man får också vara med och påverka utifrån sina erfarenheter. För att alla ska bli lyssnade på behöver det finnas kommunikationshjälpmedel så att man kan uttrycka sin åsikt och komma med egna idéer. Ska man göra något tillsammans kan man också behöva anpassa sig efter andras förslag.

Man får träna på att lyssna på vad andra säger, vänta, be om hjälp och att hjälpa andra.

Uppmärksamhet och koncentration

Att förstå är viktigt för att kunna stanna kvar i en lek. ”Bilderna” man får av det vi beskriver med ett ord är utifrån de erfarenheter som finns sedan tidigare. För att stanna kvar i leken kan man behöva tydliggöra vad vi ska göra och vad det innebär. T.ex. med bild på resultatet, bilder på hur man gör och vad som behövs samt att den vuxne är med och beskriver och visar.

Med ord och bild kan man ge instruktioner om hur kojan ska se ut, vilka kuddar som ska hämtas och var dom ska ligga. Barnet kan också längre fram ges möjlighet att ta bort bilder för att på så sätt påverka slutresultatet.

Tillsammans kan man behöva hitta lösningar hur man kan komma ihåg vad man ska hämta och hur man kan få tips genom att titta på hur någon annan gör.

Utifrån barnets förmågor lägger man till nya inlärningsmoment, begrepp, motorik, styrka och balans. Man förstärker kropps och rumsuppfattningen genom att tydliggöra olika lägen och känslor på och i kroppen när man kryper in och ut, klättrar upp och ner, går bakåt och framåt, lyfter upp och ner.

När kojan är klar fortsätter man att fantasera inne i kojan. Tillsammans med andra.

Det är roligt och då vill man stanna kvar!

KULL - GRUPP

BYGGA MED LEGO/DUPLO

Byggleken inspirerar till konstruktion och fantasilek. Den börjar tillsammans med en vuxen på den nivå som barnet befinner sig för att sedan utvecklas och man bjuder in kompisar.

I låtsasleken är kanske klossen både en bil och ett djur medan man längre fram kan bygga upp en hel händelse där man tillsammans bestämmer vad som behövs, vem som ska åka med, vart ska vi åka o.s.v. Leken stimulerar samspel och rollek då man får lyssna på kompiserna och komma med egna idéer och alla kan känna sig delaktiga. Man lär sig också färger, former, storlek, begrepp och sortera och tränar finmotorik och grovmotorik.

I leken utvecklas:

Identitet och självkänsla

Barnet är delaktigt i skapandet. Man börjar på en enkel nivå, hämtar saker och bygger tillsammans samtidigt som den vuxne ger mycket feedback. Genom att leka samma lek många gånger vet barnet vad som ska hända och vad som förväntas av en. Man får lyckas. Att göra många gånger ger egna erfarenheter som gör att man har något att bidra med i samspelet med andra.

Kravnivån kan sakta höjas. Varje gång på en nivå så att man orkar påbörja, genomföra och avsluta leken. Att kunna slutföra en lek stärker självkänslan.

Samspel, kommunikation och sociala färdigheter

I leken får man lyssna, bli lyssnad på, be om hjälp, tala om vad man behöver, dela med sig, bjuda in en kompis. Det är viktigt att hitta hjälpmedel så att alla kan uttrycka sig och så att alla förstår. T.ex. bilder, tecken, aktivitetskort, och en vuxen som visar och talar om hur man gör och säger.

Man utvecklar leken tillsammans och ser att det man säger och gör finns med i ett sammanhang. Det som andra gör och säger är också viktigt för leken, alla har en plats och får känna att man är en person att räkna med.

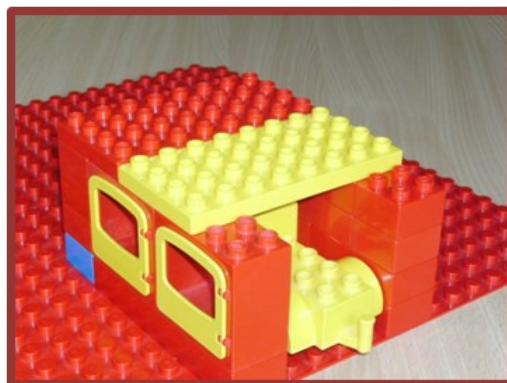
Uppmärksamhet och koncentration

Att tillsammans bygga upp en spännande lek motiverar barnet att vilja delta och vara delaktig. Man fantiserar och konstruerar på en lagom svår nivå för att barnet ska lockas att stanna kvar, fortsätta att utveckla leken och att avsluta.

Genom att göra anpassningar som behövs utifrån barnets förmågor ger man också barnet större möjlighet att genomföra leken. T.ex. genom att förstärka med bilder. Då finns bättre förutsättningar för att kunna förstå, ta initiativ och veta när man är klar.

Det kan också vara lättare för barnet att stanna kvar i leken om man bygger på t.ex. ett bord eller en matta där det är enklare att överblicka och avgränsa leken.

Står man vid ett bord kan man också locka barnet att gå runt, krypa under o.s.v. för att träna kroppsuppfattning och motorik.

KULL - GRUPP

DOCKLEK

Docklek är för många barn en välkänd lek. I dockan möter barnet sig självt. Man ger dockan liv och "besjälar" den med sin fantasi.

Leken startar utifrån den nivå barnet befinner sig på. Det lilla barnet böjer sig bara över dockvagnen och pussar på dockan för att sen ta tag i dockan med ett stadigt grepp i någon del av kroppen. Ska den sova trycks den omilt ner i vagnen igen och får ett täcke över sig som pressas ner kring sidorna med kraft. Ett ögonblick senare ska dockan upp igen. Ibland matas dockan mycket realistiskt för att i nästa ögonblick glömmas bort totalt. När barnet blir äldre utvecklas leken och man fantiserar runt det som händer i vardagen. Det blir mer och mer en hel historia med mat, sömn, av och påklädning, sitta på pottan o.s.v. Leken byggs upp tillsammans med en vuxen steg för steg.

Till att börja med leker barnet ensam, sen bredvid andra barn då man härmar och gör lika och så småningom kan man väva ihop lekarna och göra det till en gemensam lek.

Med feedback från en vuxen får man hjälp att reflektera över vad man gör med dockan och vad den behöver, hur den mår om man gör på olika sätt och tips på vad man mer behöver göra.

I dockleken utvecklas:

Identitet och självkänsla

Dockleken blir en rollek där barnet får öva på att uttrycka känslor och upplevelser. Genom att fantisera kan barnet prova att göra olika saker med dockan och med en vuxens hjälp resonerar man hur det kan kännas att gör på olika sätt. Vad blir bra och vad blir mindre bra?

Man kan tydliggöra hur barnet kan påverka till positiva upplevelser. Det stärker självkänslan och man börjar skapa sig en identitet

Samspel, kommunikation och sociala färdigheter

Barnet lär sig nya färdigheter när man lyssnar och tittar på andra, härmar och tar efter. Genom att ha dubbla uppsättningar kan barnen titta på varandra och göra lika. En vuxen kan ge feedback på det som görs och förstärka och tydliggöra vad som är nästa steg genom att använda bilder och aktivitetskartor.

Barnet får möjlighet att vara med och ta initiativ, beskriva vad som ska hända och även lyssna och invänta vad kompiserna säger och gör.

Uppmärksamhet och koncentration

För att leken ska bli en utvecklande lek behöver barnet vara med och utforma den tillsammans med en vuxen. Till att börja med används få saker för att sen utökas i takt med att barnet är redo för nästa steg. Med fantasins hjälp motiveras barnet stanna kvar och genom att göra samma sak många gånger blir barnet säker på vad som ska hända och kan stanna kvar och slutföra leken.

Och tycka att det är roligt!

Den vuxne är tydlig, benämner alla begrepp och förstärker allt som händer på olika sätt med t.ex. Tecken, bilder och aktivitetskartor. Allt i lagom takt så att alla hinner med.

I dockleken kan man förstärka kroppsuppfattningen genom att prata om den egna kroppen samtidigt som man leker med dockan. Man lär sig olika begrepp och får träna finmotorik i samband med att man dukar, matar, klär på och tvättar dockan. Det kan också bli många moment där barnet får lyfta, bära, balansera och göra många lägesförändringar.

KULL - GRUPP

SPELA SPEL

AKTIVITET VID BORDET

För att spela ett spel tillsammans med andra behöver man kunna vara fokuserad, lyssna på och följa instruktioner, klara turtagning, lyssna på och vänta in en kamrat.

Enkla gömmalekar är en förträning till Kims lek och memory. Den tidigaste leken är tittutleken på skötbordet då man utvecklar samspel och turtagning när man busleker. Barnet lyssnar och väntar, är förväntansfull och nyfiken. Man utvecklar leken och barnet får gömma sig, först gömmer jag sen gömmer du, man gömmer en hand eller en fot och längre fram gömmer man saker. Till en början tänker barnet att saken som inte syns är borta. Längre fram förstår man att det ändå finns och man vet också var och vad man gömt. I leken utvecklas och tränar man tänkande, uppmärksamhet, koncentration och minne.

Vid spelet/leken vid bordet får man anpassa innehållet utifrån hur långt barnet har kommit i sitt tänkande, kognitivt och samspelsmässigt.

I leken utvecklas

Identitet och självkänsla

När man spelar ett spel syns alla. Min tur - din tur. Man tittar och lyssnar på varandra. Börja med enkla spel som man säkert vet att alla klarar för att inte skapa osäkerhet och rädsla hos deltagarna. Att vara säkert på att man kommer att lyckas stärker självkänslan och då vågar man prova igen. Att lyckas är att slutföra spelet.

Samspel, kommunikation och sociala färdigheter

I spelet lär man sig att lyssna, vänta på sin tur, ta instruktioner, fråga någon annan, se och uppmärksamma andra som är med. Tillsammans har man koll på vems tur det är, lär sig att prata när det är "min tur" i stället för att prata för andra. Med aktivitetskartor, bilder, tecken och genom att lyssna på andra kan man få hjälp med hur man kan uttrycka sig när man ska ställa en fråga. I spelet får man träna på att vara uppmärksam och säga ifrån så dom andra inte missar "min tur" eller "min bild". Man lär sig regler och hur man kan hantera det. Ibland vinner jag ibland vinner du! Viktigt med kommunikationshjälpmedel.

Uppmärksamhet och koncentration

Att spela ett spel ställer krav på att barnet ska kunna koncentrera sig, vara uthållig och uppmärksam. Då ges det många möjligheter till inläring av t.ex. färger, former, begrepp, minne, identifiera, kategorisera och sortera.

För att kunna stanna kvar och slutföra aktiviteten är det viktigt med en lugn miljö utan störande intryck och ett stabilt sittande.

För att vara motiverad och orka stanna kvar och hålla fokus ska det vara lagom svårt och bli färdigt relativt snabbt. När man börjat enkelt kan man sakta höja kravnivån i takt med deltagarna.

Man kan också behöva anpassa materialet så att t.ex. spelpjäsen är lätt att få tag på och det är en väl avgränsad spelplan som ligger stabilt på bordet

Litteraturlista

1. I lekens värld, Knutsdotter, B
2. Bra habilitering för barn och ungdom, FUB,RBU,RFA, Tvärsektionsgruppen för Barn och ungdomshabilitering, 1993
3. Lek - upplevelse - lärande i förskola och skola, Lillemyr, O
4. Rätt att leka, hur barn med autism kan erövra leken hemma, i förskolan och skolan, Dillner, M, Löfgren, A (2013)
5. Läroplan för förskolan, Lpfö 98., Skolverket(2006)
6. Ekström & Ahl, Nätverksbaserad målinriktad intensivträning, integrerad i vardagen, för barn med Cerebral Pares, Rapport nr 12, 1999
7. Vägledning i tvärprofessionellt arbete med arbetsprocessen, problemlösningssmodellen och ICF som verktyg. Handbok version 3 2010-02-25.
Lena Björnhage, verksamhetsutvecklare. Lina Hägglund, bitr. verksamhetsutvecklare.
Västra Götalandsregionen, habilitering & hälsa.
8. Att arbeta med gemensam problemlösning. Eva Björk-Åkesson & Mats Granlund
Institutionen för Samhälls- och beteendevetenskap, Mälardalens Högskola 2002
9. Gemensam problemlösning vid Alternativ och kompletterande Kommunikation (AKK)
Gerd Zachrisson, Bitte Rydeman och Eva Björk-Åkesson
Hjälpmiddelsinstitutet.
10. Lekens horisont FOU-rapport 2005-5, Om yrkesspecifika perspektiv inom barn- och ungdomshabiliteringen. Smaroula Gabrielsson ,Stockholms läns landsting, Handikapp & Hälsa.
11. Ska vi leka? Att underlätta samspel mellan barn med rörelsehinder och deras jämnåriga i förskola och skola. 2007 Helena Wandin, Anna Ås.
12. Lek är att lära. Föreningen svenska lekotek.